

Chemievrij onkruidbeheer met hete lucht

Chemievrij onkruidbeheer, lukt dat?

▲ Chemievrij onkruidbeheer met hete lucht. (foto: www.wmlfacilitair.nl)

Gedurende enige maanden hebben alle gemeenten ervaring moeten opdoen met het bestrijdingsmiddelenvrij onderhouden van de verhardingen. Tot voor kort werd deze ervaring gedeeld door slechts ruim 30 procent van de gemeenten in Nederland. Wat is anders? Jan Hekman beantwoordt enkele vragen.

Wat was de stand van zaken?

Het aantal gemeenten dat al langer chemievrij werkte werd 'aangevoerd' door een aantal grote gemeenten. Vanaf de jaren tachtig en kort daarna was het achterwege laten van bestrijdingsmiddelen gemeengoed in gemeenten als Groningen, Zwolle, Arnhem en Utrecht. Een analyse naar aanleiding van een inventarisatie in 2005 liet zien dat juist de gemeenten met inwonersklasse boven 70.000 inwoners op ver-

hardingen (en doorgaans ook in de plantsoenen) chemievrij werkten. Aangezien het juist ging om het segment van gemeenten met grotere inwonersaantallen, dus ook met grotere oppervlakten aan verhardingen, werd berekend dat het destijds om circa 50 procent van de onkruidvrij te houden gemeentelijke verhardingen ging. Mede op grond van hetgeen al was bereikt stemde het overgrote deel van de Tweede Kamer voor een verbod voor chemiegebruik in de niet-landbouw.

WEBSITES

www.ecoconsult-gmm.nl
www.onkruidvergaat.nl
www.stadswerk.nl

Wat ging eraan vooraf?

De discussie over chemievrij beheer stamt van vóór dat in 1989 het ministerie van LNV het Meerjarenplan Gewasbescherming opstelde. Voor het onderdeel niet-landbouw had vereniging Stadswerk Nederland (of liever de verenigingen die later fuseerden tot Stadswerk) een dikke vinger in de pap. De keuze voor promotie van een chemievrije toekomst voor de openbare ruimte werd in dezelfde periode door de verenigingen genomen. Alle aandacht voor de materie ten spijt bleven de meeste gemeenten om redenen van budgettaire aard bestrijdingsmiddelen gebruiken. Meer dan aan andere onderwerpen zijn hier symposia, congressen en publicaties in vakbladen gewijd. Doorlopend waren werkgroepen bezig dit onderwerp onder de aandacht van vooral gemeentebestuurders te brengen. Doorlopend waren evenzo machinebouwers bezig verbeterde niet-chemisch werkende apparatuur te ontwikkelen.

Hoe is het verbod bij beheerders gevallen?

Een deel van de beheerders van de openbare ruimte omarmde reeds het niet-chemisch werken. Een ander deel niet. Dat was niet primair een kwestie van al dan niet milieubewuste ambities van de beheerder. Door gaans had het te maken met financiële armslag. Laten we niet vergeten dat financieel bekeken het niet-chemische werken op z'n hoogst een vijftal jaren binnen het bereik is van een gemiddelde gemeentebegroting. Uit reacties van beheerders (en ook van een deel van de aannemers) valt ook op te maken dat velen nooit in een verbod hebben geloofd en daarom geen moeite namen om zich te verdiepen in het niet-chemische concept. Degenen die hebben geanticipeerd, hebben nu een voorsprong. Ze weten hoe een deugdelijk bestek voor niet-chemisch werken in elkaar zit en weten ook dat op een deugdelijk bestek zonder losse eindjes voor de aannemer voor een reële prijs wordt ingeschreven. Het is geen ongenueanceerde bewering dat de kwaliteit van het bestek in hoge mate sturend is voor de prijsstelling van de inschrijvers. Meer sturend nog dan andere aspecten.

Is er voldoende kennis?

Gemeenten die al eerder zijn omgeschakeld op niet-chemisch beheer hebben doorgaans veel kennis opgebouwd. Zoals reeds is opgemerkt, hebben gemeenten die niet hebben geanticipeerd op het verbod door

middel van het uitvoeren van pilots of het geheel omschakelen op niet-chemisch beheer een achterstand.

Een aantal gemeenten is daarom helaas gestart met bestekken die onvolledig zijn, waarin onvoldoende wordt gestuurd op kwaliteit en waar hogere kosten worden betaald aangezien het bestek onnodig daartoe aanleiding gaf. Daarnaast zijn ook veel aannemers overgeschakeld naar niet-chemisch werken zonder ervaring ermee. Soms met machines die niet van deze tijd zijn; soms met nieuwe machines maar met geen ervaring met ingrijpmomenten of met de techniek. Vanwege het bovenstaande organiseert het ministerie van I&M samen met Stadswerk, de VHG en de NVRD in oktober en november een viertal voorlichtingssessies. Deze zijn bedoeld voor opdrachtgevers en voor opdrachtnemers.

Welke vragen leven er nog bij beheerders en aannemers?

Belangrijk is te weten dat er een tweetal forums is waar vragen door beheerders en aannemers worden gesteld. De eerste is het *portal* dat in het leven is geroepen door het ministerie van I&M (www.onkruidvergaat.nl). Dit portal is ondergebracht bij het ingenieursbureau CLM in Culemborg. Het tweede forum is de ledensite van de VHG branchevereniging voor ondernemers in het groen. Vooral de groenbedrijven en andere aannemers stellen hun vragen hier. Bij beide forums worden de vragen door praktijkdeskundigen beantwoord. ●

KENNISBIJEENKOMSTEN CHEMIEVRIJ ONKRUIDBEHEER OP VERHARDINGEN

Stadswerk organiseert in samenwerking met het ministerie van I&M, Rijkswaterstaat, NVRD, CUMELA Nederland, VHG, Eco Consult en CLM vier kennisbijeenkomsten over chemievrij onkruidbeheer op verhardingen. Tijdens deze bijeenkomsten hoort u alle *ins en outs* van de nieuwe wet, methoden, technieken en aanpak van chemievrij onkruidbeheer. Hierbij komen diverse praktijkervaringen naar voren. Aansluitend kunt u deelnemen aan een workshop waarin u met een gemêleerde groep in gesprek gaat en ervaringen en tips deelt.

Er zijn bijeenkomsten op de volgende data en plaatsen:

- dinsdag 4 oktober 2016, regio midden, omgeving Utrechtse Heuvelrug
- dinsdag 18 oktober 2016, regio zuid, omgeving Oss
- donderdag 27 oktober 2016, regio noord/oost, Meppel
- donderdag 3 november 2016, regio west, omgeving Haarlemmermeer